

Український

ФУТБОЛ

Засновано в БЕРЕЗНІ 1991 року

Четвер, 17 грудня 2009 року • № 188 (2287) • Ціна вільна

“НЕДОВГИМ БУВ ФУТБОЛЬНИЙ НАШ РОМАН...”

Екс-півзахисник національної збірної України Сергій Кравченко залишає Київ — з наступного року місцем його роботи стане Дніпропетровськ. Керманичі обох клубів уже досягли принципової домовленості, залишилися, як завжди, владнати певні формальності.

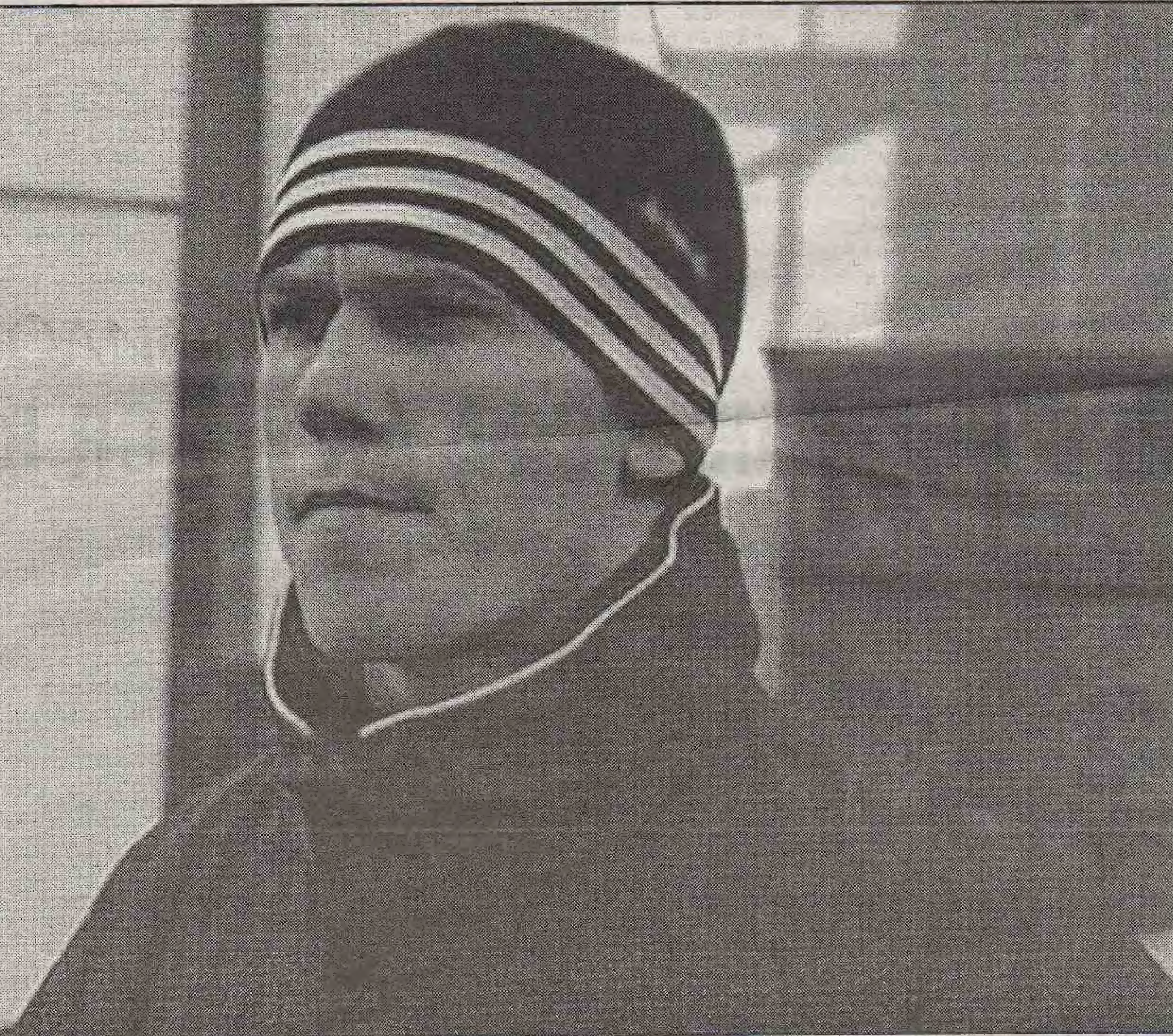
Ця новина сенсаційною, звісно, не стала: Сергій і при Юрієві Сьоміну на поле виходив нечасто, а при новому наставнику динамівців Валеріїві Газзаєву взагалі зник з радіуса бачення основного складу. І, знову ж таки, чогось незвичного тут немає. Поясню чому.

У 2008-му, коли Кравченко виступав за “Ворсклу”, з нього просто “зробили” супер-талант. Знаєте, це біда нашого футболу часів незалежності, а особливо відтоді, як вітчизняний чемпіонат заповнили орди по-ловців, себто леґіонерів. Засилля останніх спричинило такий настрій у суспільстві, що коли якийсь український футболіст ледь “засвічується” на високому рівні, в ньому одразу бачать майбутню “зірку”.

Так було й із Сергієм Кравченком: він — гравець добротного рівня, та навряд чи про нього можна сказати більше. А від нього очікували такої собі реінкарнації Юрія Калитвинцева.

Можливо, в Дніпропетровську кар’єра півоборонця складеться кращим чином. Тим паче, його прямиї конкурент Сергій Назаренко так і не став місцевою реінкарнацією класного плеймейкера, в даному разі — Анарія Полуніна.

Володимир БАНЯС,
Ерік КАРТМАН

Ексклюзив

Олег КУЗНЕЦОВ:

ВДЯЧНИЙ ДОЛІ, ЩО ЗВЕЛА МЕНЕ З ЛОБАНОВСЬКИМ

Як відомо, свого часу в змаганнях найвищого футбольного рівня брав участь заслужений майстер спорту Олег Кузнецов. Він виступав у фінальних стадіях чемпіонатів світу, континентальних першостях, єврокубках і пізнав ні з чим не зрівняну радість найвищих досягнень. Колекція його нагород — майже десяток медалей найвищого гатунку. І, в першу чергу, — “срібло” за друге місце на чемпіонаті Європи 1988 року, а ще — три золоті медалі за перемоги у всесоюзних першостях, відзнаки чемпіона Шотландії. По-особливо-му ж пам’ятний травень 1985-го, стадіон французького міста Ліона і переконливі 3:0 на табло після

фінального матчу розіграшу Кубка володарів Кубків між київськими динамівцями та мадридським “Атлетико”.

Самі за себе говорять і такі факти: Олега шість разів включали до списку 33-х найкращих футболістів країни. За підсумками сезону-85 він значився на своїй позиції під номером два і першим — у п’яти наступних чемпіонатах. А в опитуванні журналу “Франс Футбол” щодо найкращого футболіста року в Європі поділив 11—12 місця в 1988 і 17—22 — в 1989 роках.

Має досягнення і як футбольний наставник. Заслужений тренер України. Удостоєний орде-

нів “За заслуги” третього й другого ступенів. У трьох відбіркових циклах працював у тренерському штабі національної збірної, в тому числі — у фінальній частині чемпіонату світу-2006 в Німеччині, де українці дійшли до чвертьфіналу. Був головним тренером київського ЦСКА (“Арсенал”), тренером ЦСКА, помічником головного тренера київського “Динамо” та ФК “Москва”. А все, наголошує Кузнецов, починалося в Чернігові й розвивалося в Києві.

Див. 6 стор.

Сергій ПОГОРІЛИЙ: ПЕРЕД ДЕБЮТОМ НЕ ХВИЛЮВАВСЯ

В останньому для "канонірів" матчі року "Арсенал" — "Чорноморець" шанс дебютувати в стартовому складі отримав "вічно молодий і перспективний" другий воротар команди Сергій Погорілий. У своїй першій грі Сергій не виявив жодного хвилювання, а зробив головне — залишив власні ворота недоторканими й отримав позитивні оцінки від преси.

не був, просто ним потрібно було скористатися. Я впродовж двох років тренуюся з основним складом "Арсеналу", і весь цей час був готовий включитися в гру. Цього разу мені довірили, й думаю, що каші я не зіпсував.

— **Роками тренуватися й чекати, коли ж тренер випустить тебе на поле важко? Не ображався?**

— Жодної образи в мене ніколи не було. Я розумів, що рано чи пізно настане момент, коли — вийду на поле в стартовому складі. На тренуваннях постійно доводив тренерському штабу, що готовий стати першим номером. Я дуже поважаю Віталія Рєву, але в той же час хочеться реалізувати й власні амбіції. На жаль, такої можливості не було, адже Віталій не давав приводу, аби його замінили. Так сталося, що він отримав мікротравму, — і поставили у ворота мене.

— **Коли дізнався, що зіграєш з "Чорноморцем"?**

— Про те, що вийду на поле зі стартових хвилин, дізнався перед самим грою, на традиційній установці. Олександр Анатолійович

Заваров оголосив моє прізвище в списку стартового складу. Несподіванкою це для мене не стало, оскільки готуюся вийти на поле в кожній грі.

— **Чи велика різниця між поєдинками дублерів, в яких ти раніше брав участь, і основним турніром?**

Ви знаєте, ні. Та й особливо не хвилювався — я ж не з вулиці прийшов у команду. І потім, це ж не фінал Ліги чемпіонів був! Але, безумовно, концентрація на іграх прем'єр-ліги вища, та й сама гра набагато швидша.

— **Ти забобонна людина?**

— У мене немає жодних прикмет. Не прагну прокинутися на ліво або правому боці. Головне — тренуватися й доводити свою майстерність на футбольному полі.

— **Що після гри тобі сказав Олександр Заваров?**

— Після матчу з "Чорноморцем" Олександр Анатолійович не ділив команду на підгрупи й ні з ким індивідуально не спілкувався, а привітав нас усіх з перемогою. Він був задоволений нашою грою й тим, що у відпустку ми пішли на мажорній ноті.

— **Як молодому гравцеві працюється з таким відомим майстром воротарської справи, як Віталій Рєва?**

— Мені дуже приємно тренуватися з ним — є можливість переїматися багато чого. Він часто підказує, говорить мені, коли я роблю щось не так, над чим потрібно попрацювати. Те ж саме стосується й Сергія Закарлюки, Ролана Гусєва й Андрія Воробєя. Дуже приємно працювати поряд з такими людьми!

— **Володимир Лисенко згадував, що гравцем дитячої школи ЦСКА подавав м'ячі Віталію Рєві.**

— Я тренувався в ДЮСШ "Динамо" й подавав м'ячі на "Олімпійському", коли команда Лобановського дійшла до півфіналу Ліги чемпіонів. До речі, саме тоді я познайомився з другим воротарем "Динамо", а нині — "Кривбасу", В'ячеславом Кернозенком, з ним ми підтримуємо дружні стосунки й до сьогодні. Свого часу подавав м'ячі й Віталію Рєві, тоді ЦСКА грало з московським "Локомотивом" в рамках Кубка УЄФА.

— **Як проведеш відпустку?**

— Днями виїжджаю з друзями на відпочинок у США. Ми їдемо компанією, з футбольних друзів зі мною їдуть гравець дніпропетровського "Дніпра" Віталій Лисицький і луганець Ігор Скоба.

Роман БЕБЕХ.

ДИНАМО

У понеділок, 14 грудня, наступного дня після матчу з "Таврією", гравці і тренери "Динамо" пішли у відпустку. Більшість динамівців цього ж дня відлетіли в різні країни. Легіонери — на свою батьківщину, українці — відпочивати і набиратися сил в теплі краї. Цього разу відпустка в динамівців буде тривалою — тридцять днів.

У повному складі команда збереться вже в 2010 році. 13-14 січня футболісти пройдуть поглиблений медогляд в одній із столичних клінік, а 15 січня делегація киян вирушить на перший підготовчий збір. Місцем його проведення обрали Ізраїль. У Кейсарії команда Валерія Газзаєва проведе двотижневий тренувальний цикл, в рамках якого нині заплановано три контрольні матчі. 29 січня "Динамо" повертається до Києва, де після кількох днів відпочинку продовжить роботу на базі в Кончі-Заспі.

На другий підготовчий збір, місцем проведення якого обрана Португалія, "Динамо" вирушить третього лютого. Суперники на контрольні поєдинки уточнюються.

КАРПАТИ

Наставник "Карпат" Олег Кононов вирушив до німецького Дортмунда. Мета поїздки — ознайомлення з інфраструктурою тамтешнього клубу. Після "Боруссії" тренер "зелено-білих" планує відвідати ще кілька голландських клубів. Минулого року Олег Кононов, нагадаємо, ознайомлювався з принципами роботи "Барселони", "Аякса" та ПСВ. До Львова Олег Георгійович повернеться на початку наступного тижня.

ЗОРЯ

Форвард донецького "Шахтаря" Олександр Гладкий найближчим часом може стати гравцем луганської "Зорі". Таким чином, 22-річний футболіст стане першим придбанням нового керівництва клубу в особі Євгена Гелмера — экс-президента футзального "Шахтаря". Окрім цього, повідомляється про інтерес з боку "Зорі" до сербського півзахисника "Гірників" Ігора Дулая. Як відомо, Дулай вже давно не вписується в плани Мирчі Луческу, а Гладкий неодноразово піддавався критиці з боку керівництва клубу.

ШАХТАР

Даріо Срна найближчим часом може залишити донецький "Шахтар". "Челсі" має намір зробити пропозицію про придбання хорвата за 10 мільйонів фунтів.

На думку спортивного відділу газети The Evening Standard, "Челсі" вже зробив запит щодо 27-річного гравця, й українська команда не перешкоджатиме його переходу. Термін контракту Срни закінчується в 2011 році, проте президент "Шахтаря" Ринат Ахметов сказав Даріо, що він може піти в січні, якщо один з провідних європейських клубів погодиться на запропоновану вартість.

АРСЕНАЛ

Експертна комісія Федерації футболу України визнала помилковим рішення арбітра Юрія Морозовського в матчі 16 туру "Арсенал" (Київ) — "Зоря" (Луганськ). Як сказав рішення комісії ФФУ, підписаному головою комісії К. Вихровим, "на 83-й хвилині матчу арбітр помилився, призначивши штрафний удар у ворота "Зорі" (Луганськ) замість одинадцятиметрового удару".

ЧОРНОМОРЕЦЬ

Одесити збираються "чистити" свої ряди. Йдеться про Олександра Бабица, Олександра Яценка, Олега Гуменюка, Сергія Нудного і Артема Касьянова. Вже залишив Одесу уругвайський легіонер Себастьян Васкес.

Підготував Олександр ОЗІРНИЙ.

Кирило ПЕТРОВ:

ПРО ВІДЗНАКУ УЄФА ДІЗНАВСЯ ВІД ДРУЗІВ

У дев'ятнадцять років півзахисник "Динамо" й капітан юнацької збірної України Кирило Петров встиг виграти Євро-2009 (U-19), стати найкращим гравцем цього турніру (за версією сайту УЄФА) і потрапити до переліку основних гравців першої команди "Динамо". Незважаючи на юний вік, Петров ставить перед собою чітку мету, прогресуючи від матчу до матчу.

півзахисників, головний тренер віддає їм перевагу. Думаю, настане й мій час.

— **Гра кого з півзахисників "Динамо" тобі імпонує найбільше?**

— З гравців атакуючого плану мені подобається Нікович, добре зараз грає Ярмоленко. Гусєв дуже подобався, але зараз він став рідше виходити на поле.

— **Був на останньому домашньому матчі "Динамо" проти "Барселони"?**

— Матч дивився вдома. Щодо власне гри — важко щось говорити. "Барселона" повністю переграла "Динамо". Це, в принципі, законний результат.

— **Які враження залишила поїздка в складі "Динамо" на перший матч команди до Барселони?**

— У заявці на матч не потрапив, просто їздив з командою. Валерій Георгійович спочатку сказав, що ми їдемо вчитися, дивитися. Побачив своїми очима, як грають зірки світового футболу.

— **Яке враження справив "Ноу Камп"?**

— Там класно! Відчуття переповнювали! Кожен футболіст мріє зіграти на цьому стадіоні!

— **"Динамо" для тебе лише сходинок в кар'єрі чи клуб, в якому хочеш грати багато років?**

— У футболіста професія така — не граєш в одному клубі, можеш грати в іншому. Ось, наприклад, Яя Туре спочатку виступав у донецькому "Металурзі", а через кілька років опинився в "Барселоні". Гадаю, "Динамо" не останній клуб в моїй кар'єрі.

— **Футбольні фахівці називають тебе жорстким, інколи грубим гравцем...**

— Навчили так грати... Потрібно враховувати емоції на полі.

— **У наслідку — червоні картки...**

— До речі, в мене їх дуже мало. Одна або дві за всю кар'єру.

— **Цього сезону ти працюєш з тренерами Газзаєвим, Калитвинцевим, Яковенком. Відрізняється стиль їхньої роботи?**

— Звичайно! У кожного тренера свій підхід. Наприклад, Юрій Миколайович Калитвинцев — приємна людина й хороший тренер. З ним легко й цікаво працювати. Він — хороший психолог. У Павла Олександровича Яковенка свої принципи. Він вимагає, щоб у команді була висока дисципліна. З Валерієм Георгійовичем Газзаєвим працював небагато часу. Але він також багато чого вчить, радить.

— **Що в професійному плані тобі дала перемога на юнацькому Євро-2009?**

— Ціную досвід, який дістав у матчах Євро. Таке раз в житті буває, думаю, будь-який футболіст в такому віці мріє виграти престижний трофей.

— **Які ігри можеш виділити на Євро-2009?**

— Найважчий матч — із Швейцарією. Був тиск, а нам потрібна лише перемога. Плюс другий тайм грали в меншості. А ось найкраща гра була, напевне, з Сербією. Я думаю, що й тактично, й технічно ми їх переграли. Це було красиве видовище. Гра всім сподобалася.

— **За версією сайту УЄФА, ти — найкращий гравець Євро-2009.**

— Мені, якщо чесно, про це друзі сказали. Сам особливо не цікавився, кілька разів дивився, що пишуть в Інтернеті, що вигадують. Пам'ятаю, після Євро мені дуже часто дзвонили журналісти, розпитували, брали інтерв'ю, встигли трохи набриднути. Зараз все спокійніше.

— **Хто призначив тебе капітаном збірної?**

— Юрій Калитвинцев. Спочатку в нас капітанами були воротарі, а потім якось перед грою до мене підійшов головний тренер і сказав, що я виводитиму команду на поле.

— **Преміальні за Євро-2009 на що витратив?**

— Певну суму заплатив за машину, а що залишилось — віддав батькам.

— **У команди зараз відпустка, де збираєшся відпочити?**

— Їду до Єгипту з друзями. Хочу відпочити, відновитися. Адже з 15 січня ми вже починаємо тренуватися. Тепер у мене головне завдання — зарекомендувати себе в другому колі. У цьому півріччі шансів не було, тепер на зборах доводитиму, що гідний місця в основному складі.

— **Як проводиш вільний час?**

— Гуляю з друзями дитинства, хлопцями по команді. Відпочиваємо, буває, на ковзанку підємо або в кіно. У "Динамо" тісно спілкуємося із Зозулею, Рибкою, Ярмоленком, Коркішом, Гармашем. У нас дружний колектив!

— **Вчишся де?**

— Ні. Вирішив пізніше вступити до університету. А зараз всі думки й сили віддаю футболу!

— **У тебе є футбольна мрія?**

— Перш за все, хочу закріпитися в першій команді. А щодо трофеїв... Мрію, як і будь-який інший футболіст, виграти Лігу чемпіонів!

Яна КОТИК.

Мірко РАЙЧЕВИЧ: ДО ЧОРНОГОРІЇ БОМБИ МАЙЖЕ НЕ ДОЛІТАЛИ

Мірко Райчевич не так багато грав цього сезону, проте уболівальникам, напевно, буде цікавим нефутбольний бік життя чорногорського півзахисника одеситів.

— Мірко, як ви прийшли у футбол, чи були інші альтернативи? Як відомо, в колишній Югославії популярними були різні види спорту.

— У нас в Чорногорії найуспішніший вид спорту — це ватерполо. Ватерпольна збірна добивається хороших результатів. Баскетбол теж популярний, правда, зараз Сербія і Чорногорія виступають окремо, а ось клубний баскетбол у нас на хорошому рівні. Що стосується футболу, то найзнаменитіші гравці в історії Чорногорії — це Деян Савичевич, що грав за "Мілан", а також Предраг Міятович, що виступав у "Реалі" й інших відомих командах.

Я почав займатися футболом у 8 років. Два роки ходив у футбольну школу, потім опинився в одному маленькому клубі під назвою "Младост", тоді перейшов в "Будучност" — найсильніший клуб в Чорногорії. У 16 років вирушив до "Млади Обіліч", де провів в цілому п'ять років. Потім повернувся в рідну Подгорицю і грав за "Будучност" ще п'ять років. Останні три роки був капітаном команди, виграв один чемпіонат у складі цієї команди, три рази зіграв за збірну. Така, коротко, моя біографія. Далі ви знаєте. Перейшов в луганську "Зорю", відіграв там рік і перейшов у "Чорноморець".

— У дитинстві батьки схвалювали захоплення футболом чи передусім наполягали на тому, аби ви добре вчилися в школі?

— Звичайно, батьки хотіли, аби я більше налягав на навчання, старанно займався в школі, але поряд з моїм будинком було поле, й це визначило мою долю. Там всі грали у футбол з ранку до вечора, молоді, старі, чоловічі команди, жіночі. Думаю, що мої батьки не пошкодували про те, що я пішов у футбол. Це був правильний вибір.

— У Подгориці немає моря, тому не пішли у ватерполо?

— Так, напевно, тому (сміється). Хоча, насправді, до моря від столиці Чорногорії — всього година їзди. Десять кілометрів 60.

— Під час вашого дитинства в Югославії, на жаль, йшла війна. Чорногорію бойові дії оминув?

— Практично так. Було, звичайно, всяке, але бомби долітали буквально лічені рази. Чорногорія зберегла свій спокій. Чого не скажеш про Сербію, Хорватію, Боснію. Але все одно це був тяжкий час. Коли НАТО бомбардувало Сербію, я жив в Белграді, місті, яке піддалося найбільшій повітряній атаці. Щодня вили сирени. Було дуже не просто.

— Але футболісти все одно тренувалися?

— Так, ми тренувалися, але в будь-який момент заняття могло припинитися, коли сирена подавала сигнал про нову повітряну атаку. Можна сказати, тренувалися і поглядали вгору, чи не починається нове бомбардування. Ось так було.

— Рівень чемпіонату в таких умовах падав?

— Звичайно. А після розділення Сербії і Чорногорії потерпіло, природно, чемпіонат нашої країни. Хороші гравці з Чорногорії почали грати в сербському чемпіонаті, тому що звідти легше виїхати в сильніший клуб.

— І ви також покинули Чорногорію?

— У мене було кілька варіантів. Пропонували грецькі ПАОК, один клуб другої німецької бундесліги. Але я сказав своєму агенту: "Хто буде швидший, туди я і перейду". Раніше у мене була пропозиція з пермського "Амкару", але там все тягнулося — треба поглянути, треба поговорити з агентом. Я сказав агенту: "Давай, знову не помилятимемося, підемо в той клуб, який буде більше зацікавлений в мені".

— Ну, і як вам український чемпіонат?

— За український футбол говорять результати його лідерів. "Шахтар" виграв Кубок УЄФА, "Динамо" дійшло до півфіналу і весь час грає в Лізі чемпіонів, "Металіст" дуже здорово проявив себе в минулому сезоні. Це найбагатші клуби, у них створено всі умови для добрих результатів. Але й ті команди, які нижче в турнірній таблиці, не дуже поступаються лідерам з рівнем гри.

— Як життя в Україні в плані побуту порівняно з вашою батьківщиною?

— Одеса схожа на Чорногорію. Тут, як і у мене на батьківщині, є тепле море, красиві пляжі, так що все нормально. Люди теж дуже хороші, добрі, мова схожа. Для мене й моєї сім'ї період адаптації минув дуже швидко, слов'янські народи мають багато спільного.

— Як охарактеризуєте сезон в "Зорі"?

— Спочатку, перші 6 місяців, все було відмінно. Кожна гра залишала позитивні емоції, у всіх футболістів і тренерів був гарний настрій. Перше коло я закінчив у ролі найкращого асистента, забив два голи. Загалом, все було добре. Але потім почалася фінансова криза, помер президент клубу й це все, звичайно, позначилося на нашій грі. Пішли різні чутки, було незрозуміло, що буде з командою. Гроші, які ми заробляли, зарплати й преміальні, затримували по три місяці. Було зрозуміло, що майбутнє в тумані. Тому я з радістю прийняв пропозицію "Чорноморця", адже знав, що це хороший клуб, з традиціями, зі всіма умовами. Я прийшов до висновку, що це той клуб, в якому я зможу зробити крок вперед у своїй кар'єрі.

— А місто вам сподобалося?

— Так, звичайно. Одеса трохи нагадує рідну Подгорицю. У нас в Чорногорії теж багато туристів, люди приїжджають відпочивати й радіти життю, все це створює приємну атмосферу в місті.

— У Чорногорії уболівальники інші? В плані темпераменту.

— Якщо говорити про зустріч в аеропорту (мова про зустріч, яку влаштували одеські уболівальники команді після одного з невдалих виїзних матчів, аби запитати, коли ж ті почнуть, нарешті, нормально грати), то у мене такі випадки бували в Чорногорії. Це люди, які люблять клуб, не можуть жити без команди, і вони роблять такі вчинки для того, щоб розворушити її. Це свого роду невеликий шок, аби команда прокинулася.

— Що робили уболівальники в Чорногорії?

— Двічі за моєї пам'яті вони приходили на тренування "Будучності" і зривали наше заняття. До бійок не доходило, але просто виходили на поле, висловлювали футболістам все, що думали. Вони кажуть, наприклад: "Ти погано граєш, ти не викладаєшся на полі, ти не можеш влучити у ворота". Треба послуhati, заспокоїти фанатів і працювати над собою.

— Чорногорські фани спокійніші знаменитих сербських?

— Та ні, такі ж. Особливих інцидентів не буває, але все залежить від команди. Якщо це маленький клуб, в якого немає великої кількості уболівальників, то за нього нікому й переживати й організовувати такі акції. Зовсім інша річ, якщо це "Црвена Звезда"

або "Партизан", на кожен гру яких ходить по 30-40 тисяч дуже активних фанів. Якщо ці команди розчаровують фанатів, то це вже серйозно, вони можуть і на вулиці зустріти футболістів, і машину розбити.

— Чим ви займаєтеся поза футболом, яке ваше хобі?

— Якогось конкретного хобі немає. Я люблю рибалку. У нас в Чорногорії є Скадарське озеро, ми їздимо туди з друзями, ловимо рибу, я знаю там всі місця. У Одесі на рибалку поки що потрапити не виходило, хоча було б цікаво, морська риба зовсім інша.

— Розкажіть про свою сім'ю, чи подобається їй в Одесі?

— Я одружений, моя дружина родом з Белграда. Їй дуже подобається жити в Одесі, тут красиве місто, приємні люди. Ми всім задоволені, головне, продовжувати працювати. У нас доки немає улюблених місць, але нам подобається гуляти по місту, ми любимо пройтися по центру або в Аркадію з'їздити. Аркадія дуже схожа на чорногорське місто Будва, в якому теж багато клубів і ресторанів біля моря.

— Яку музику любите слухати?

— Можу слухати будь-яку музику, народну або іноземну, різних жанрів, головне, аби вона була приємна.

— Яке фільми любите дивитися?

— Я не великий кіноман, але якщо по телевізору йде хороший фільм, можу подивитися. Надаю перевагу комедіям і трилерам. Ще люблю фільми з такими акторами, як Брюс Вільс, Мел Гібсон, з актрис подобається Джулія Робертс. Багато талановитих фільмів у нашого балканського режисера Еміра Кустуриці, наприклад, "Андеграунд". А взагалі мені більше подобається читати, серед моїх улюблених авторів Паоло Коельо, Мілорад Павич.

— Російську літературу вам викладали в школі — Толстого, Достоевського?

— Так, ми це проходили, але поки що я не готовий читати таких серйозних авторів в оригіналі, мені буде важко, тому що не дуже добре знаю російську мову.

— Чи любите подорожувати, які країни хотіли б відвідати?

— Так, подорожувати я люблю, вже побував у багатьох країнах. Хотілося б з'їздити до Італії, там я ще не був, це дуже красива країна. А ще цікаві екзотичні Таїланд або Арабські Емірати.

— Чи є у вас улюблена страва?

— Відразу можу сказати, що, хоча наша кухня багато в чому схожа на українську, в нас немає такої страви, як ваш борщ. Я його спробував тут, і мені він дуже сподобався. Удома дружина готує традиційну їжу, а хочеться поекспериментувати і спробувати щось новеньке, йдемо до ресторану.

За матеріалами прес-служби підготував Олександр ОЗІРНИЙ.

Перша ліга

Стали відомі плани на зиму деяких клубів першої ліги. 10 грудня першим до тренувальної роботи приступив білоцерківський "Арсенал". З інтервалом в кілька днів (12 грудня) трудові будні повинні були початися у ФК "Львів", проте, зважаючи на невизначеність в команді з посадою головного тренера, в цьому питанні можливі деякі зміни. 17 грудня завершаться зимові канікули в харківського "Геліоса", а 18 грудня — в алчевській "Сталі".

Відразу два колективи першої ліги мають намір приступити до роботи 20 грудня — це калінінський "Фенікс-Ілчівець" і овідіопольський "Дністер". 23 грудня вперше після канікул зберуться футболісти столичного "Динамо-2". На 25 грудня запланований медичний огляд гравців ПФК "Севастополь". Найтривалішою обіцяє стати зимова відпустка в футболістів луганської "Волині", яка завершиться лише після Новорічних і Різдва свят.

АРСЕНАЛ

Щодо білоцерківського "Арсеналу", то варто додати, що, за словами головного тренера "канонірів" Ігоря Артимовича в призначений день у тренувальний табір команди прибули майже всі футболісти. Відсутній лише півзахисник Антон Лисюк, який намагається працевлаштуватися в одній із команд ближнього зарубіжжя. Проте, ймовірно, що талановитий футболіст все ж таки повернеться в розташування "Арсеналу". Все має вирішитися вже найближчого тижня. Також Артимович відзначив, що в період відпустки травмовані гравці залікували ушкодження, отже, до першого етапу зимового збору лазарет "Арсеналу" порожній.

ЕНЕРГЕТИК

Голкіпер Сергій Карпов за опитуванням уболівальників команди визнаний найкращим гравцем іванофранківців. Сам переможець номінації заявив прес-службі "Енергетика" наступне: "2009 рік був для мене хорошим. Це був мій дебют у першій лізі, який я вважаю для себе вдалим. Але якби голосував я, то віддав би свій голос за Миколу Лазорика. Нового контракту з командою я не підписав, тому дуже приємно, що не забуваєте мене".

НИВА

Як заявив керівництво клубу, воно робить все, щоб тернопільська команда продовжувала своє існування. Найближчим часом планується прес-конференція на цю тему. Як заявив нашій газеті тренер команди Віктор Іванович Ряшко, ситуація в клубі справді критична, й вирішальна в долі "Ниви" зустріч президента Степана Рубая з владними структурами та можливими інвесторами відбудеться наприкінці цього тижня. Тим часом клуб зумів провести турнір фанатів з міні-футболу, в якому, окрім господарів, брали участь "ультрас" хмельницького "Динамо", "Карпат" та "Волині". Останні й здобули перемогу в турнірі.

ЛЬВІВ

Нагадаємо, що один із претендентів на перемогу в першій лізі вже впродовж тривалого часу залишається без тренера. Нарешті, ситуація зрушила з мертвої точки й, за словами президента львів'ян Юрія Кіндзерського в інтерв'ю для офіційного сайту команди, вже найближчим часом колектив очолить новий наставник.

"Переговори на завершальному етапі, думаю, підписи під контрактом із новим тренером ми поставимо дець 19—20 грудня, сказав президент клубу. — Сказав президент клубу. — Поки усі подробиці переговорів не залагоджено, тому не можу сказати, з ким домовляємося. Єдине, в чому можу вас запевнити, що це професіонал високого рівня".

ДНІСТЕР

15 грудня новобранцю команди голкіперу Олександру Лавреневу виповнилося 37 років! Свого часу Олександр грав за "Миколаїв", "Кривбас", з 2000 року, протягом чотирьох сезонів, захищав кольори самарських "Крильєв советов". Колектив "Дністра" сподівається на лідерські риси ветерана і на те, що він поведе команду за собою. Нагадаємо, овідіопольці поки що лише тринадцяті після першого кола.

Анатолій ВОЛКОВ.

КЛУБ ШАНУВАЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ

Автор-упорядник – Анатолій Коломієць **№ 41** **Під редактуванням Володимира Баняса**

РЕЙТИНГ НАЙКРАЩИХ УКРАЇНСЬКИХ ФУТБОЛІСТІВ ПЕРІОДУ ЗНАЧНИХ ДОСЯГНЕНЬ ФУТБОЛУ В УКРАЇНІ
(ПЕРЕЛІК ГРАВЦІВ З НАРАХУВАННЯМ БАЛІВ ЗА ЇХ ДОСЯГНЕННЯ)

У попередніх номерах нашого “Клубу” ми визначилися з усіма досягненнями українських футболістів довоєнного та повоєнного періодів, і тепер маємо можливість, використовуючи запропоновану нами систему начислення балів, зробити ще один висновок щодо рейтингу цієї плеяди футболістів України. До речі, кількість українських футболістів, яким потрібно нараховувати бали, виявилася досить значною — усього 366 гравців. Повний їх перелік, звичайно, є громіздким і цікавим тільки вузькому колу шанувальників футболу. Враховуючи це, зараз є можливість, нарешті, надати читачеві повну таблицю щодо першої сотні найкращих гравців періоду значних досягнень футболу в Україні (1960-1991 рр.).

№ Лист п	Прізвище та ім'я футболіста	На республ. рівні						На державному рівні														В Європі											На світовому рівні										Бали							
		Список найкращих						Збірна		Чемпіонат		Кубок		К.сез.		Список найкращих						ЗМС		Збірна		Єврокубки					ЧС					Зб. Євро		ЧС						ОІ					Зб. св.	
		№1	№2	№3	реф	оф. м	к	1м	2м	3м	п	ф	п	уч	№1	№2	№3	вх	реф	змс	оф. м	ін. м	пф. КЧ	ф. КК	п. КК	п. СК	вб	уч	бр	ср	зол	3б. Євро	в-б	уч	бр	в-б	уч	бр	зол	х32										
																																									х8	х4		х2	ан.	х2	х1	х16	х8	х4
1	Блохін Олег	64				ан.	х2	х1	х16	х8	х4	х8	х4	х20	х10	х16	х8	х4	х2	ан	24	х4	х2	х8	х16	х32	х64	4	х8	24	х48	72	х16	8	х16	48	4	х8	х24	х48	х32	1719								
2	Безогонов Володимир	16	12			20	12		112	40	4	40	4	60		208	16			96	24	456	160	16		64	64	4					16	8	32		4	16	48		64	1092								
3	Дем'яненко Анатолій	32				21	10		80	16	4	32		60		112	8	4		24	24	320	100	8		32		4	8		48			8	48						1003									
4	Колотов Віктор	48				8	10		80	32	4	16	4		10	64	8	8		12	24	220	82			32	64	4	8		48			8				16	48		858									
5	Мунтян Володимир	56	16	2		24	4		112	32		16	4			96		4	2	22	24	196	86	8		32	64	4						8	16						828									
6	Рудakov Євген	80				15			96	32		16				48	8	8		20	24	196	74	8		32	64	4	8		48			8				8	24		821									
7	Бурик Леонід	16	4	4		16	12		80	32	4	32	4	20	10	80	8	8		8	24	212	92	8		32	64	4						8			4	8	24		818									
8-9	Балтача Сергій	24				3	12		64	24	4	32		60		80	24			24	192	54	8		32		4	8		48			8	16			8	24		753										
8-9	Коньков Анатолій	24	4	4		5	12		64	16	4	8		20	10	64	24	8		8	24	188	86	8		32	64	4	8		48			8			8			753										
10	Кузнецов Олег	24				5			48	8	4	24		40		80	8			4	24	256	54	8		32		4	16		48			8	32					723										
11	Протасов Олег	24	8			14			32	24	12	8			10	80	8	8		26	24	276	64						8		48			8	32					714										
12	Онищенко Володимир	32	4	2		10			64	16		16			10	32	16	8		4	24	176	52	8		32	64	4	8		48			8				16	24		32	710								
13-14	Веремєєв Володимир	24	16	2		6		1	96	24	4	24	4	20	10	48	16	20		18	24	120	52			32	64	4					16			4	8	24		68										
13-14	Заваров Олександр	16		2	15				32	8		32		20		64				22	24	188	22	8		64		4	8		48			8	32					64	681									
15	Литовченко Геннадій	32	4			15			32	24	12	8			10	48	24	4		24	24	244	64				4	8		48			8	32						673										
16	Михайличенко Олексій	16				17			64	8	4	24		20		64	8			28	24	220	26	8				4	16		48			8			4	8		48	667									
17	Трошкін Володимир	32	12	2		1			64	24		8	4			32	8			24	160	48	8		32	64	4	8		48			8			4	8	24		627										
18	Сабо Йозеф	48				10			64	24		16				32	16		2	4	24	164	70		16			4					8	16	48		4	8	24		602									
19	Капличний Володимир								16				4			48	16				248	98					4	16	24	48			8	16		4	8	24		582										
20-21	Бєлєнов Ігор	16	4			4			32	8	4	16		40		16		12		8	24	144	22	8		32		4	8		48			8	16		4			96	574									
20-21	Рап Василь	16		2	2				48	8	4	24		40		16	16	4	2	24	188	40	8		32		4	8		48			8	32						574										
22	Фоменко Михайло	40	4	2		1	4		48	32		16	4		10	32	24	4		24	96	40	8		32	64	4						8				8	24		529										
23	Серебрянников Віктор	48	4			19			64	24		16				32	16	16	2	2	24	104	52										8	32	48	4				515										
24	Бішовець Анатолій	48				12			64	16		8				48		8	2	24	24	160	32					4	8	24			8	16		4				510										
25	Решко Стефан	32	8	4					64	32		16	4		10		8			24	72	46	8		32	64	4						8			4	8	24		464										
26	Чапов Віктор	16		2	2				48	16	4	32		40	10		16	16			24	92	64	8	32			8					8	16					454											
27	Матвієнко Віктор	48	4			4			64	24		8	4			16	32			24	92	44	8		32		4						8			4	8	24		452										
28	Баль Андрій	8	4	2	2				48	16	4	32		60		16	16	4		24	84	36	8		32		4						8	32					440											
29	Ієгомін Юрій			2					16				4			16	24		2		24	136	54				4	16	24	48						4	8	24		406										
30	Хмельницький Віталій	48	4	2	12	4			64	16		8	4			16	8	16			80	56						4					8	16					366											
31	Яремчук Іван		4	2					48	8	4	24		20		16	8	4		24	76	44			32		4						8	32					358											
32	Ситишечко Вадим		4	4	1				80	8		24		60			8	4		24	48	20	8		32		4						8	16					353											
33	Андрєєв Сергій										8	8				16	16	4	4		128	64					4						8	16		8	24		308											
34	Лютин Володимир		4	4	1				32	16	8	8		20	10		8	4		2	24	72	6					8					16			4	8	48	303											
35	Баников Віктор	24	8			14			32	8		24				16	16	8	6	24	56	50					4						8						298											
36	Пузач Анатолій	32	12	2	2	4			64	32			4			16	16	4			56	24											8	16					292											
37	Шавло Сергій								16	32	4	8			10	16	16	12	2		96	22					4						8				8	24		278										
38	Яковенко Павло		4		1				32		4	16		40		16		4	2	24	76	30	8				4						16						277											
39	Островський Леонід	32							48	16		24	4			24	4			24	36	28										32						272												
40	Татарчук Володимир								16	8		8				16	4			24	80	40					4									4	8		48	260										
41	Сосніхін Вадим	64	8		7				64	24		16				24	8	2	2		28	2												4					253											
42	Пільгуй Володимир									8	4	16		20		16	16	8	6		52	44		16			4					8			4	16			238											
43	Біба Андрій	40			14				32	16		16				16	16	4	16	24	20	16													4				234											
44	Туринчик Василь	40	8		17				64	24		16				16		4	2	6	24																		221											
45	Канчельскіс Андрій	8			1						4					16									64		4	8											213											
46	Дегтярьов Юрій	8	16	2	8	8				16	4	8	4			16		16	6		68	20					4						8					212												
47	Поркуян Валерій		12		2				48			8					8			24	32	8					4						16	48				206												
48	Звягінцев Віктор		4	4	1					16		8				16		12	2		72	34					4							4	8	24		205												
49	Чередиш Олексій		4						16	16	8	8				16				24	40	8												4	8		48	200												
50	Медвідь Фелір	32	8	2	2				64	16		16																																						

КАТАЛОГ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ З ФУТБОЛУ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

(ПРОДОВЖЕННЯ. ПОЧАТОК ДИВ. В "УФ" №№176, 180, 184 ЗА 26.11 І 3, 10.12.2009 р.)

4. Друковані видання 1995 року.

Книги:

27. **100 матчів "Днепра" в высшей лиге.** Справочник. Дніпропетровськ. 1995 р. Упор. В.Конончук, В.Хорошилов, тир. 250, 60 стор. з іл. (ф. 14х20), рос.м. (повна статистика виступів "Дніпра" Дніпропетровськ у перших 4-х чемпіонатах України).

28. **Футбол в Украине 1993-94 гг.** Вып.3. (Футбол — история и статистика). Статистический ежегодник. Харьков. 1995 р. Упор. Ю.Ландер, 224 стор. (ф. 14х20), рос.м. (повна статистика 3-го чемпіонату і Кубка України, виступи збірних команд).

29. Грабовий І., Ковальов М. **Зірки українського футболу.** (Історія, статистика, коментар). Кіровоград. 1995 р., 116 стор. (ф. 14х20), укр.м. (біографічні дані і спортивний шлях 55 найкращих футболістів України).

30. **Украинский футбол. Высшая лига. 1994-95 гг.** Альбом-справочник. Москва. "Мир футбола" (спеціальний випуск №2(13)). 1995 р. Упор. С.Ангелов, тир. 20 000, 112 стор. з кольор. іл. (ф. 21х28), рос.м. (представлення всіх клубів вищої ліги України перед 4-им чемпіонатом).

31. **Чемпионаты Европы 1960-1992 гг.** (Футбол — история и статистика). Вып.14. Харьков. АТ "Принтал". 1995 р. Упор. Ю.Ландер, тир. 1 000, 256 стор. (ф. 14х20), рос.м. (повна статистика чемпіонатів Європи).

32. Жигулін М., Гнатюк В. **Футбольные клубы Украины в европейских кубковых турнирах (1965-1992 гг.).** Справочник. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. 1995 р., 93 стор. з іл. (ф. 14х20), рос.м. (статистика матчів клубів УРСР у єврокубках).

33. **Регламент чемпионатов, первенств и Кубка Украины по футболу на 1995-1996 и 1996-97 гг.** Київ. 1995 р., 48 стор. (ф. 14х20), рос.м. (регламент змагань з футболу в Україні та інші офіційні документи ФФУ).

34. Чуйко О. **Футбол. "Динамо" Киев в 54-х чемпионатах СССР (1936-1991 гг.) Интересные факты, рекорды, в истории команды.** Київ. 1995 р., 80 стор.

35. Коржевський В.М., Трипольський С.В. **30 лет в еврокубках.** Чернівці. 1995 р., 52 стор. (ф. 14х20), рос.м. (статистика виступів "Динамо" Київ у єврокубках за 30 років).

36. **Футбол - 90. Чемпионаты, турниры, кубки.** (Футбол — история и статистика). Тула (Росія). "Рарус". 1995 р. Упор. Ю.Ландер, тир. 2 000, 328 стор. (ф. 13х20), рос.м. (повна статистика 53-го чемпіонату СРСР з футболу).

37. Щербачов В. **Ностальгія за радянським футболом.** Київ. МП "Брама". 1995 р., тир. 20 000, 144 стор. з іл. (ф. 12х20), укр.м. (спомин про "зірок" київського "Динамо" часів СРСР).

38. **Футбольный арбитр Украины.** Київ. ФФУ. Суддівський комітет. 1995 р. Упор. К.Вихров, тир. 5 000, 112 стор. (ф. 14х20), рос.м. (своєрідна інструкція для суддів з футболу).

39. **Футбол** Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву. Київ. ФФУ. 1995 р. Упор. В.Ніколаєнко та ін., 118 стор. (ф. 15х290), укр.м. (методика проведення занять з футболу в спецшколах).

40. **900 значков "Динамо" Киев** (Для колекціонерів-фаєристов). Москва. Самвидат. 1995 р. Упор. В.Кислий, 57 стор. з мал. значків (ф. 16х22), рос.м. — розмножено ксерокопіюванням (малюнки 932 значків про "Динамо" Київ).

Допоміжні видання:

11. Демєнтьєв П. **Пака о себе или футбол начинается в детстве.** Москва (Росія). "Известия". 1995 р., тир. 10 000, 112 стор. з іл. (ф. 13х20), рос.м. (є дещо про часи у київському "Динамо").

12. Озеров М.М. **Всю жизнь за синей птицей...** Москва (Росія). "Наука". 1995 р., 288 стор. з іл. (ф. 17х24), рос.м. (багато про український футбол).

13-14. **Чемпионаты СССР 1945-46.** 1-ое и 2-ое издания. Уфа (Росія). 1995 р. Упор. В.Колос, тир. 300, 72 і 88 стор. рос.м. (статистика).

Брошури:

20. **Футболофил Украины.** Вып.3. Альманах. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. КЛФ "Верность". 1995 р. Упор. В.Гнатюк, тир. 500, 36 стор. (ф. 14х20), рос.м. (видання для українських футболістів).

21. Гнатюк В. **100 зірок українського футболу (1936-91 рр.).** Довідник. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. 1995 р., тир. 1 500, 32 стор. (ф. 14х20), укр.м. (біографічні дані і загальна статистика кращих гравців України).

22. **1-й Кубок Украины.** (Історія українського футболу. Часть 1). Дніпропетровськ. 1995 р. Упор. С.Шевченко, тир. 300, 44 стор. з іл. (ф. 15х21), рос.м. (протоколи матчів і статистика першого розіграшу Кубка України 1992 року).

23. Коржевський В.М., Степанчук В.В. **Вестник футболофила Украины.** Вып.1. Чернівці. 1995 р., 32 стор. (ф. 14х20), рос.м. (видання для українських футболістів).

24. **Футбол. Европейские кубки 1993/1994 и 1994/95.** (Єврокубки Європи). Миколаїв. 1995 р. Упор. О.Сорокін, 40 стор. (ф. 15х20), рос.м. (статистика матчів єврокубків двох сезонів).

25. Коржевський В.М. **Европейские кубки (1955-63 гг.).** Справочник (Футбольный глобус). Чернівці. 1995 р., тир. 400, 32 стор. (ф. 14х20), рос.м. (статистика матчів єврокубків).

26. **Сторінки історії УСК "Ватра" Дрогобич 1934-60-1994.** Дрогобич Львівської обл. 1995 р. Упор. М.Куйдич, тир. 200, 44 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м. (статистика дрогобицького футболу у 1934-44 роках).

27. **Футболофил Донбаса.** Вып.1. Луганськ. КК Луганська з АСЖ Луганської обл. 1995 р. Упор. С.Волков, тир. 200, 19 стор. (ф. 15х20), рос.м. (все про видання і футболістів Донбасу).

Буклети:

21. **Футболофил-информ.** Альманах. Вып.1. Херсон. 1995 р. Упор. О.Латул, 8 стор. (ф. 15х21), рос.м. (видання для футболістів).

22. **Футбольный клуб "Шахтер" Донецк - Украина.** Донецьк. "ПАС". 1995 р. Упор. М.Левицький, 12 стор. з кольор. іл. (ф. 10х21), рос. і англ.м.

23. **ФК "Черноморец" (Одесса). Кубок УЕФА 95/96.** Одеса. 1995 р., 4 стор. з кольор. іл. (ф. 21х30), рос.м. (фото команди та її візитка).

Довідники-календарі:

Четвертий чемпіонат України 1994/95 рр. (друге коло)

Книги:

36. **Футбол-95. Друге коло.** Довідник-календар. Київ. 1995 р., 138 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

37. **Футбол-95. ФК "Шахтер" Донецк.** Календарь-справочник. Донецьк. "Вечірня Макіївка". 1995р. Упор. В.Шарафудінов, 120 стор. з іл. (ф. 14х20), рос.м.

38. **Футбол 94/95. ФК "Карпати".** Довідник-календар. Львів. 1995 р. Упор. Ю.Михалюк, Ю.Назаркевич, І.Яремко, тир. 1 000, 80 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

39. **Футбол. Команди першої ліги у сезоні 1994/95 рр. (друге коло).** Довідник-календар. Кіровоград. 1995 р. Упор. М.Ковальов, А.ПЕРЕВОЗНИК, 104 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

40. **Футбол 92-95. ФК "Сталь".** Календарь-справочник. Алчевськ Луганської обл. 1995 р. Упор. В.Мальченко, тир. 3 500, 144 стор. з іл. (ф. 14х20), рос.м.

41. **Футбол 94/95. ФК "Скала" Стрий.** Довідник-календар. Стрий Львівської обл. 1995 р. Упор. Ю.Михалюк, Ю.Назаркевич, П.Пилипчук, тир. 1 000, 64 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

42. **ФК "Покуття" Коломия.** Довідник-календар. Коломия Івано-Франківської обл. ІПО "Вік". 1995 р. Упор. В.Пішак, тир. 1 500, 64 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

43. **Херсонский футбол — 94/95.** Календарь-справочник. Херсон. УВДЛ "Антошкіні казки". 1995р. Упор. О.Крупича, тир. 3 000, 76 стор. (ф. 14х20), рос.м.

Брошури:

30. **Четвертий чемпіонат України з футболу 1994-1995. Друге коло.** Календар ігор. Київ. Прес-служба АТ "ФК "Динамо" Київ". 1995 р., тир. 1 200, 16 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

31. **Чемпіонат України серед команд вищої ліги 1994-1995 рр. Друге коло.** Календар ігор. Вінниця. АТ "ФК "Нива" Вінниця". 1995 р., 12 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

32. **Футбольний довідник команд майстрів і КФК Тернопільської обл.** Збараж Тернопільської обл. "Тернопіль". 1995 р. Упор. З.Поліха, тир. 1 000, 24 стор. (ф. 16х14), укр.м.

33. **"Ворскла"-95.** Програма. Полтава. ІВА "Астрей". 1995 р., 8 стор. з іл. (ф. 10х21), укр.м.

34. **Футбол-95. ФК "Крок" Житомир.** Справочник. Житомир. "Житомирщина футбольна", "Полісся". 1995 р., тир. 500, 16 стор. (ф. 15х22), рос.м.

35. **Футбол-95. ФК "Дністровец".** Календарь-справочник. Білгород-Дністровський Одеської обл. 1995 р., 32 стор. з іл. (ф. 14х21), рос.м.

36. **Футбол 94-95. Чемпіонат України (аматори), чемпіонат області (перша ліга).** Календар-довідник. Червоноград Львівської обл. ОФСІ. 1995 р. Упор. Є.Попов, 12 стор. (ф. 15х20), укр.м. — виготовлено ксерокопіюванням.

Буклети:

26. **Винницький футбол 94/95 (второй круг).** Календарь-справочник. Вінниця. Щотижневик "Футбол Поділля". 1995 р. Упор. А.Андрущенко, В.Любущенко, тир. 1 300, 16 стор. з іл. (ф. 15х22), рос.м.

27. **Футбол. "Явір" Краснопілля. Чемпіонат України, друга ліга 1995 р.** Краснопілля Сумської обл. 1995 р. Відп. Г.Рева, 8 стор. (ф. 15х20), укр.м.

28. **Футбол. ФК "Енергія" Бердянськ. Первенство області. Первый круг.** Бердянськ Запорізької обл. 1995 р., тир. 250, 4 стор. (ф. 14х20), рос.м.

П'ятий чемпіонат України 1995/96 рр. (перше коло)

Книги:

44. **Футбол-95/96.** Довідник-календар. Київ. "Преса України". 1995 р., тир. 3 000, 192 стор. з іл. (ф. 14х20), укр.м.

45. **Футбол Львівщини.** Довідник-календар. Львів. 1995 р. Упор. Є.Кравс, О.Паук, П.Пилипчук, 80 стор. з іл. (ф. 15х20), укр.м.

46. **Футбол-95/96.** Календарь-справочник. Запоріжжя. 1995 р. Упор. А.Вадимов, тир. 5 000, 64 стор. з іл. (ф. 15х20), рос.м.

47. **Футбол-95. ФК "Волинь" Луцьк.** Календар-довідник. Луцьк. 1995 р. Упор. С.Грудняк, С.Федорук, М.Лапків, 124 стор. з іл. (ф. 15х20), укр.м.

48. **Футбол-95/96. Первый круг** (Б-ка футбольного болельщика. Вып.1). Одеса. 1995 р. Упор. І.Коваль, О.Коваль, М.Огородник, тир. 300, 48 стор. (ф. 15х20), рос.м.

49. **Футбол-95/96.** Харків. АТ "Принтал". 1995 р. Упор. С.Пустогвар, С.Симонов, Ю.Остроумов, тир. 1 000, 60 стор. (ф. 14х20), рос.м.

50. **Буковинський футбол. Сезон 1995-96 (первый круг).** Календарь-справочник. Чернівці. "Частный украин-израильский ФК "Буковина-Хапозль". 1995 р. Упор. В.Коржевський (Україна), О.Гусак (Ізраїль), тир. 200, 64 стор. (ф. 14х20), рос.м.

Брошури:

37. **"Динамо" Київ-1995.** Календар-довідник. Київ. Прес-служба АТ "ФК "Динамо" Київ". 1995 р., 38 стор. (ф. 14х20), укр.м.

38. **Футбол 1995-1996. "Торпедо" Запоріжжя** (Б-ка футбольного болельщика). Календарь-справочник. Запоріжжя. 1995 р. Упор. О.Горячкін, тир. 500, 40 стор. (ф. 15х20), рос.м.

39. **Дніпропетровськ 1995/1996. Результаты первого круга.** Календарь-справочник. Дніпропетровськ. 1996 р., тир. 100, 40 стор. (ф. 15х20), рос.м.

40. **"Нива" - 92-95.** (Б-ка газети "Вільне життя" №52). Тернопіль. 1995 р. Упор. Б.Дикальчук, В.Зарванський, В.Попович, 16 стор. з іл. (ф. 15х20), укр.м.

41. **Футбол-95. "Химик" Житомир.** Справочник. Житомир. "Житомирщина футбольна", "Полісся". 1995 р., тир. 1 500, 16 стор. (ф. 15х21), рос.м.

42. **"Дністровец" Белгород-Днестровский 1995/96.** Футбольный справочник-календарь. Білгород-Дністровський Одеської обл. 1995 р., 36 стор. з іл. (ф. 15х20), рос.м.

43. **Футбол 94/95.** Львів. ОФСІ і ФФ Львівщини. 1995 р. Упор. Є.Попов, 16 стор. (ф. 16х20), укр.м.

44. **Футбол. 5-й чемпіонат України 1995/96 гг.** Календарь-справочник. Вінниця. 1995 р. Упор. С.Скоцький, тир. 100, 35 стор. (ф. 14х20), рос.м. — розмножено ксерокопіюванням.

Буклети:

29. **5-й чемпіонат. Календар ігор. Вища ліга, перше коло.** Дніпропетровськ. 1995 р., 4 стор. (ф. 15х21), укр. і рос.м.

30. **Футбол. Сезон 1995-96 гг. Представляем "Шахтер"-95/96.** Донецьк. 1995 р., 1 лист (ф. 45х30), рос.м.

31. **5-й чемпіонат України серед команд вищої ліги. Вінницькому уболівальнику. АТ "ФК "Нива" Вінниця.** Довідник. Вінниця. Спортінформбюро "Скіф". 1995 р., тир. 1 000, 12 стор. з іл. (ф. 10х21), укр.м.

32. **Команди Львівщини у сезоні 1994/95 рр. ФК "Скала" Стрий.** Довідник-календар. Стрий Львівської обл. 1995 р. Упор. Ю.Михалюк, П.Пилипчук, тир. 300, 16 стор. з іл. (ф. 15х21), укр.м.

33. **Футбол. Фінал чемпіонату обласного кооперативного профспілкового фізкультурно-спортивного товариства "Колос".** Програма. Велика Олександрівка Херсонської обл. 1995 р. Упор. О.Москаленко, 4 стор. (ф. 14х20), укр.м.

34. **ФК "Полиграфтехника" Александрия. 5-й чемпіонат України по футболу. Первая лига. Результаты первого круга.** Олександрія Кіровоградської обл. 1996 р. Упор. С.Осипенко, 12 стор. (ф. 15х20), рос.м. — розмножено ксерокопіюванням.

Газети:

38. **Білоцерківський футбол** (газета ФК "Рось"). Біла Церква Київської обл. Виходила у січні та лютому 1995 р. Усього 2 номери, тир. 3 000, 8 стор. (ф. 20х30), укр.м.

39. **Десна-95** (справочник АТ "ФК "Десна"). Чернігів. Виходила в березні 1995 р. Усього 1 номер, 8 стор. (ф. 20х30), рос.м.

40. **Херсонський футбол** (вид. дитячої літератури "Антошкіні казки"). Херсон. Виходила з квітня до жовтня 1995 р. Усього 4 номери, тир. 2002, 4 стор. (ф. 30х41), рос.м.

41. **Темпо** (специвипуск "Дзвонів Підгір'я"). Калуш Івано-Франківської обл. Виходила 15 липня 1995 р. і у березні 1997 р. (№1), тир. 2 000, 8 стор. (ф. 20х30), укр.м.

Допоміжні видання:

6. **Спорт-ведомости.** Київ. Виходила у 1995-96 рр., рос.м.

7. **Команда.** Київ. Виходить з березня 1995 р.

Журнали:

5. **Сектор-23** (друкований орган фанатів Херсону). Херсон. Виходив з березня 1995 р. Відомо 8 номерів. Упор. В.Дармосюк, тир. 50, 20-32 стор. (ф. 15х21 - №№1-5 і ф. 21х30 - №№6-8), рос.м. — виготовлені ксерокопіюванням.

6. **Ураган.** Запоріжжя. Виходив з листопаду 1995 р. по липень 1997 р. Усього вийшло 4 номери. Упор. Лисий (О.Лозовий), тир. 50, 12-28 стор. (ф. 15х21), рос.м. — виготовлені ксерокопіюванням.

НОВІ ЗНАХІДКИ ТА ПОПРАВКИ ДО ВЖЕ НАДРУКОВАНОГО

За листами наших читачів все ж вдається потроху виправляти помилки, проти яких ми, звичайно, не застраховані. Відомий київський колекціонер квитків на футбольні матчі Ігор Запорожець знайшов у своїй колекції квиток на один із матчів Спартакіади народів СРСР 1956 року — між збірними Української та Грузинської РСР і одразу звернув увагу на дату матчу, зазначену на квитку, а саме — 12 серпня, в той час як у статті в №24 нашого "Клубу" ("УФ" №120 за 19.08.2009 р.) у протоколі цього матчу зазначена інша дата — 11 серпня. Він навіть підняв старі газети ("Советский спорт" за 14.08.1956 р.) і знайшов правильну відповідь — матч справді було проведено саме 12 серпня.

У №32 нашого "Клубу" в таблиці участі українських футболістів у матчах збірної СРСР помилково вказано, що Віктор Колотов зіграв у Олімпійських турнірах 6 відбіркових матчів (3 голи) та 5 матчів на самих іграх (2 голи). Насправді Колотов усі ці 11 матчів зіграв уже у фінальних частинах Олімпійських турнірів 1972 і 1976 років (забив там усі 5 голів), а участі у відбіркових матчах взагалі не брав.

Щодо участі українських футболістів у матчах збірних світу ("Клуб" №15 — "УФ" №86 за 18.06.09) і матчах збірних Європи ("Клуб" №35 — "УФ" №164 за 5.10.09), то прикро, що в обох статтях не були вказані суттєві матчі, в яких брав участь Олег Блохін, а саме:

- 1979 рік "Боруссія" Дортмунд (ФРН) — збірна ФІФА (до дитячого фонду ООН);
- 1980 рік ФК "Барселона" — збірна ФІФА (до фонду допомоги дітям-сиротам);
- 1989 рік збірна зірок світу у Ейндховені (Голландія) — прощальний матч В.Ван ден Керкофа;
- 1989 рік збірна зірок світу у Відні (Австрія) — прощальний матч Прохазки;
- 1989 рік збірна зірок світу у Турині (Італія) — бенедіфі Антоніні.

Також чомусь пропущено й матч у Нью-Йорку (США) 1982 року між збірними Європи та світу (до дитячого фонду ООН і ЮНІСЕФ).

Олег КУЗНЕЦОВ:

ВДЯЧНИЙ ДОЛІ, ЩО ЗВЕЛА МЕНЕ З ЛОБАНОВСЬКИМ

Продовження. Початок на 1 стор.

ІСПИТИ В АРТИЛЕРІЙСЬКЕ
“ЗАВАЛИВ” СВІДОМО

— Олега Володимировичу! Ваші звитяги в складі київського “Динамо” та збірної країни загальновідомі. А ось шлях Кузнецова у великий футбол висвітлено досить побіжно. В окремих публікаціях не обходилося й без прикрої плутанини, неточностей. Тож, насамперед, розкажіть про те, як ви подружилися з футбольним м'ячем?

— Хоча я народився в місті Магдебурзі (в Німеччині батько тривалий час служив військовим), мене сповна можна вважати вихованцем чернігівського футболу. 1970 року, коли настав час іти до школи, батька перевели до міста на Десні. Він продовжив службу в льотному училищі. Заняття ж спортом я починав із шахів та гімнастики. А у третьому класі “захворів” футболом. Років за три мене, учня восьмої чернігівської школи, запрошували до республіканського спортінтернату. Однак такий варіант батьків не надихнув. А взагалі-то вони з розумінням сприйняли захоплення сина футболом. Отож у директора СДЮШОР Леоніда Михайловича Ринського, під керівництвом якого я тренувався в старших класах, і в мого першого тренера Мирослава Даниловича Мандрика жодних проблем у цьому плані не виникало.

Утім, Володимир Олександрович Кузнецов хотів, щоб син став військовим. І після школи я їздив вступати у Сумське артилерійське училище. Пройти з моїм атестатом (учився на п'ятірки й четвірки) й здоров'ям не було проблемою. Та зізнаюся, проявивши характер, я цілком свідомо “завалив” іспити. А повернувшись додому, став студентом факультету фізичного виховання Чернігівського педінституту. І, ясна річ, продовжував грати у футбол. Утім, не можу стверджувати, що в дитинстві та юності народна гра залишалася для мене, як-то кажуть, єдиною і всепоглинаючою пристрастю.

У “ДЕСНУ” —
ІЗ “ВОДНИКА”

— Доводилося чути, що першою вашою дорослою командою був такий собі чернігівський “Водник” — колектив, який у другій групі обласного чемпіонату представляв річковий порт. Як там опинились?

— Онокласник, з котрим я сидів за однією партою, влаштувався на літо робітником стадіону “Локомотив”. Траву підстригав, сітки на ворота вішав. І я до нього час від часу навідувався. А на “Локомотиві” тоді проводилося багато різних змагань. І якось мене попросили зіграти за “Водник”, оскільки не вистачало гравця. Ось так я і став “річковиком”. Утім, вступивши на факультет фізвиховання, головну увагу приділяв навчанню й виходив на поле в складі “Водника” лише у домашніх зустрічах. Однак коли закінчився перший семестр, тодішній головний тренер команди майстрів Юхим Григорович Школьников узяв

мене в “Десну”. Відверто кажучи, я й нині не відаю, за яких обставин він звернув на мене увагу. Але головне, що помітив.

— До речі, знаю достеменно, що дехто з членів обласної федерації футболу дивувався: “І з такою технікою володіння м'ячем — у команду майстрів?” Однак Школьников вважав інакше. І вже на початку 1981 юного футболіста, якому не виповнилося й вісімнадцяти, було запрошено до участі в передсезонній підготовці головної команди області. Наскільки швидко ви відчували себе у “Десні” своїм?

— Не можу стверджувати, що в рік дебюту постійно потрапляв в основу. Майже дві третини календарних матчів все-таки зіграв. Щоправда, чітко визначеного амплуа у мене не було. Це вже в київському “Динамо” за мною закріпилася позиція переднього оборонця. А в “Десні” спочатку грав лівого, потім — правого, бувало й опорного. А ось переднього — дуже рідко.

— А що скажете про “срібний” сезон 1982 року, коли чернігівська команда, виступаючи у другій лізі, фінішувала другою?

— У “Десні” тоді справді утворився сплав досвіду й молодості. Хлопці були дружними. Мені казали: в командах майстрів процвітає дідівщина. Прийде молодий — так з нього не “злазять”. То бутси “стариків” змушують чистити, то м'ячі носити. Однак у нас нічого такого не було. Дуже хороший був колектив. І це, вважаю, зіграло велику роль у завоюванні нами медалей.

ДИНАМІВСЬКІ
ВИПРОБУВАННЯ

— Уточню: у “срібному” сезоні юний Кузнецов провів на полі більше ігрового часу, ніж будь-хто із деснянців. Ви зіграли у 45 матчах з 46. Причому, в 43 поєдинках Школьников включав вас у стартовий склад. Та, звісно, розгледіти талант умів не тільки він. Відомо, що іншим “хрещеним батьком” для вас став Анатолій Сучков. Колишній захисник “Динамо”, який провів в основному складі п'ять сезонів і в 1961 році удостоївся звання чемпіона країни, працював у рідній команді тренером-селекціонером. Але на його пропозицію, десь читав, ви відгукнулися тільки з другого чи третього разу...

— Так воно й було. Попри свої дев'ятнадцять, я не втрачав ґрунту під ногами. Адже в тодішньому “Динамо” були такі захисники, як Анатолій Дем'яненко й Сергій Батача, Сергій Журавльов і Олександр Безсонов, Андрій Баль і Володимир Лозинський, Олександр Сорокалет і Михайло, то на що, міркував я, можна розраховувати? Тим більше, що усі ці неабияк обдаровані футболісти були в такому віці, коли ще грати та грати. З іншого боку, як було не прислухатися до Сучкова, який говорив: “Дивись, Олеже, щоб потім не шкодував”. Перспективи й справді проглядалися дуже привабливі. І, врешті-решт, відбулася бесіда батька і, природно, мене із самим Валерієм Васильовичем Лобановським.

— А як ви проходили становлення у славновісній команді?

— Взагалі-то чемпіонат-83 ми грали під керівництвом Морозова (Лобановський тоді очолював збірну СРСР). Із другої турнірної сходинки опустилися на сьому. Для мене це був період нелегкого, але відчутного сходження. Я і в основі одинадцять календарних матчів провів, і в дублі завоював золоті медалі, постійно грав. Дебютував також на міжнародній арені, зігравши в обох матчах 1/32 Кубка УЄФА, в яких, щоправда, ми поступилися маловідомому французькому клубу.

Того сезону “Динамо” омолоджувалося. Шанс закріпитися в “зоряному” ансамблі отримали восьмеро новачків. Але здійсненням це стало тільки для Заварова, Михайличенка

й Кузнецова. Тренери, зокрема, мали можливість вибирати між мною і старшим на рік Гуйгановим. Причому, стрілка симпатій похитнулася у мій бік не відразу. Сталося це вже ближче до фінішу сезону.

А в наступному чемпіонаті “Динамо” знову очолював Лобановський, і він довірив мені місце в основному складі стартового календарного поєдинку. На засніженому полі в Алма-Аті я мав нейтралізувати швидкісного й технічного нападника “Кайрата” Бориса Стукашова. Однак зіграв так, що майже три місяці довелося знову провести в дублі. Та, починаючи з другого кола чемпіонату-84, вже постійно грав у основі.

— І тут доречно зазначити: розповідаючи в книзі “Нескінченний матч” про своїх найкращих підопічних, Валерій Васильович Лобанов-

забивав. І поруч із ними та іншими провідними гравцями набиралися досвіду ми, учорашні юніори. Маю на увазі моїх однолітків Валіка Буглака, Колю Литвина, старших Сергія Сапронова, Славу Петренка, Вітю Рудого.

Я добре усвідомлюю, що успіх “Десни” 1982-го неабияк допоміг мені особисто. В будь-якому разі, хто із селекціонерів особливо звертав би увагу на гравців команди, якби вона “бовталася” на дні турнірної таблиці чи перебувала в середняках?

— Пригадую, у 1983—1984 рр., коли я навчався у Києві й на вихідні приїздив додому, рано-вранці вас теж можна було побачити на чернігівському автовокзалі...

— При нагоді навідувався до батьків. Відтак треба було встигнути на ранкове тренування.

ський присвятив вам окремий розділ. При цьому зробив, зокрема, такий акцент: “Напевно, було б найвищою несправедливістю, якби Олег Кузнецов, котрий володіє усіма необхідними стоперу якостями, продовжував грати в чернігівській “Десні”. На щастя, його вчасно помітили. У двадцятирічному віці він з'явився у київському “Динамо”.

— У свою чергу, маю зазначити: я безмежно вдячний долі за те, що вона звела мене з цим великим тренером.

ЧЕРНІГІВ ЗАЛИШАЄТЬСЯ
У СЕРЦІ

— Відтак на багато років для вас звичною стала динамівська форма. А невдовзі — і футболка збірної країни, одну з яких ви подарували музею ФК “Десна”. І скільки ж пам'ятного було на цьому шляху! Цікаво, а не заглушили ті чудові спомины згадок про два сезони у складі друголігової чернігівської команди?

— Чи варто говорити, що важив для молодого хлопця дебют у команді майстрів, швидко закріплення в основному складі, перша медаль і які емоції усе це викликало. Таке не забувається. Колектив, як я вже говорив, у нас був дружний, бойовий. Були й два визнані лідери. Оборону цементував Віктор Данилевський, котрий повернувся додому із вищолігового “Дніпра”. А попереду вдало діяв Геннадій Горшков, який багато

тивні, футболісти з Чернігова й отримували нагоду зробити цей неабиякий стрибок у футбольній кар'єрі. Якось, уже покійний Школьников розповідав, що при нагоді цікавився у Лобановського, коли ж “Десна” одержить компенсацію за перехід нападника. У відповідь Метр незворушно мовив: “А я не знаю такого гравця”. Що ж, виокремитися із резервістів було вельми непросто. Та, зрештою, це вдалося Андрію Ярмоленку. Пройшовши через “Динамо-2” і дубль, він у рік свого 20-річчя досягнув просто-таки феєричного прогресу — тверде місце у київській основі, дебютні матчі в Лізі чемпіонів та збірній України. Втім, здається, що під кінець осіннього напівсезону-2009 у багатьох уболівальників склалося про Андрія неоднозначне враження. А яка ваша думка щодо цього футболіста та його перспектив?

— Ярмоленко — талановитий, з відмінними природними даними гравець. Добре, що тренери йому довіряють. Та перш ніж з'явитися на очі широкій футбольній публіці, він, думається, пролив дуже й дуже багато поту на тренуваннях, терпляче шліфував гру в молодіжній першості країни, другій динамівській команді. Як результат — участь у матчах елітного рівня та вихід на міжнародну арену. Що й говорити, у цьогорічному осінньому напівсезоні Андрій піднявся на якісно новий рівень. Інша річ, що старт виявився яскравішим, ніж фініш. І це зрозуміло. Хлопець зіграв у стількох відповідальних матчах, що не могла не накопичитися втома. У першу чергу, — психологічна. Що ж, стабільність — це те, що приходить з досвідом. Ну а далі... Усе, в першу чергу, залежить від самого гравця. Від того, як він поводитиметься в побуті, яким буде на тренуваннях, на футбольному полі. Спортсменом же Андрій показав себе цілеспрямованим. І тому, пророкуючи його майбутнє, можна, мабуть, бути оптимістом.

— До речі, чи не головною причиною невиходу нашої національної команди у фінальну частину чемпіонату світу-2010 деякі фахівці вважають введення в основу збірної одразу кількох молодих виконавців. Мовляв, треба було бути з цим обережнішими. А яка ваша думка?

— Гадаю, що молоді переконливо довели доречність такого кроку в поєдинку з Англією. А щодо прикрого провалу, який вирішив долю протистояння із грецькою збірною... Поміляються й досвідчені гравці. У футболі без помилок не буває.

— На сьогодні ви більше, ніж будь-хто, працювали в тренерському штабі збірної України. І з Леонідом Буряком, і з Олегом Блохіним. Відтак разом із останнім та Андрієм Балеєм тренували ФК “Москва”. Обидва вони недавно “кинули якір” в одеському “Чорноморці”. А як складається у вас?

— Скажу відверто: за фаховою роботою сумую. Але хочеться, щоб це була самостійна тренерська робота.

ВТІХА ДЛЯ БАТЬКА

— Наскільки мені відомо, ваша донька, не хизуючись, що її батько — відомий у минулому футболіст, а потому — відомий тренер, сама робить власне ім'я.

— Катя закінчила цьогоріч Театральний інститут. Та в неї є вже свій творчий доробок. Знімалася у телесеріалах “Повернення Мухтара”, “Ангели з Орлі”, “Серцю не накажеш”. А ще вона — перша переможниця проекту “Танцюю для тебе” на телеканалі 1+1. Веде одну з передач на Першому національному.

Віктор МУХА.

№ 188 (2287)

ЧИ СКОРО ПОБАЧИМО АФРОУКРАЇНЦЯ В ЗБІРНИЙ?

Роланд Расель Білала.

Глобалізація та інтернаціоналізм — ознака наших днів. Знаючи кілька мов, "громадяни світу" живуть, працюють і навчаються в чужих країнах, а еміграційні процеси з різних причин утворюють найекзотичніші діаспори у всіх кутках землі. Тому нічого дивного й незвичайного в міжетнічних шлюбах немає навіть у нашому пострадянському суспільстві, не кажучи вже про світові тенденції. Ліліан Тюрам і Тьєррі Анрі в збірній Франції лише продовжили традиції Маріуса Трезора та Базиля Болі, а Давідс і Зеедорф у Голландії — Райкарда й Гулліта. У збірній Швеції свого часу грав навіть напівяпонець Ішізакі, що вже говорити про чехо-італійця Пануччі або російського норвежця Демидова.

Для світу це вже не дивина, але в нас такого прецедента поки не було. Тож хто з афроукраїнців має найреальніші шанси приміряти футболку національної збірної?

СВІТОВИЙ ДОСВІД: Ватсон і колоніальна спадщина

Попри стереотипи, темношкірі гравці виступали за європейські збірні, починаючи не із 80—90-х минулого століття, а ще з позаминулого. 12 березня 1881 року в матчі Англія — Шотландія в складі гостей вийшов на поле **Ендрю Уотсон** — син шотландського цукрового магната й дівчини-негритянки з південноамериканської Гаяни. Шотландці розгромили суперників з рахунком 6:1, і правий оборонець через два дні зіграв за збірну знову (шотландці розгромили Уельс — 5:1). Останній матч за Шотландію Ендрю зіграв у неповні 25 років, коли Шотландія в березні 1882 вдома розгромила англійців — 5:1. Він грав у футбол до 30 років, а помер у 44 роки в Австралії.

Справді масово афроєвропейці почали грати за збірні вже в другій половині XX століття. Починаючи із 80-х років і до наших днів, темношкірі гравці дебютували майже у всіх топ-збірних. У Німеччині — Асамоа, Одонкор, у Іспанії — Донато, Сенна, у Польщі — Олісадебе, про Голландію, Францію та Англію можна писати досить довго. Переважно, це були нащадки трудових мігрантів, студентів або переселенців з колишніх колоній.

А що наші сусіди зі СНД? У збірній Росії свого часу цілком міг дебютувати спартаківський камерунець Жеррі-Крістіан Чуйссе. У "Локомотиві" грає татаро-нігерієць Пітер Одемвінгі, якого все-таки першими заангажували нігерійці. Тож російська збірна поки що чекає свого афроросіянина.

УКРАЇНА: історія натуралізацій

Наше футбольне суспільство з труднощами сприймає натуралізованих гравців. І питання тут суто в ігрових чинниках: пострадянській тренерській школі треба було ще навчитися працювати з іншомовними представниками іноземних культур. У національній команді України першими натуралізованими гравцями можна вважати етнічних україн-

ців, народжених в Росії, — **Леоненка** з **Калитвинцевим**, а також абхаза Цвейбу і дагестанця **Тимерлана Гусейнова**, народжений у Буйнакську, він виріс у Україні.

Наприкінці 90-х — на початку 2000-х "нових українців" збірній постачали гранди. Спершу було натуралізоване російське тріо з "Динамо" (**Яшкін**, **Кормильцев** і **Серебренников**), а пізніше — **Бахарев** із "Шахтаря", який, щоправда, в збірній з'явився лише раз. Наступною була тривала кампанія з натуралізацією

луг-2" і за луганську "Зорю", з якою завоював путівку в першу лігу. Нині, за деякими даними, 26-річний Віктор завершив футбольні виступи.

Нині в заявках наших клубів УПЛ таких гравців п'ятеро. Двоє — в київському "Арсеналі". Це 17-річні форварди **Олавале Фабунмі** та **Фарід Алі**. Фабунмі вже встиг дебютувати за дубль "канонірів" — 20 листопада на виїзді проти донецького "Металурга". Наразі в його активі три матчі в молодіжній першості, голів не забивав. Раніше Олавале

ня 2007 року дебютував у професійних змаганнях за "Динамо-3", нині виступає в турнірі дублерів. Провів 12 матчів у другій лізі та 42 (вісім голів) за дублерів. 13 вересня 2008 року дебютував за основний склад "Динамо" в матчі Кубка проти "Олкова".

Інший динамівець — 18-річний житомирський **Адерінсола Хабіб Есеола**. У ДЮФЛ встиг пограти за "Полісся" та "Арсенал" (Київ), забив 22 м'ячі у 81 матчі цього турніру. 4 квітня цього року Хабіб дебютував у професійних змаганнях, вийшовши в складі ЦСКА на друголіговий матч проти хмельницького "Динамо". 20 травня забив свій єдиний поки що друголіговий гол білоцерківській "Росі". Загалом, у другій лізі провів 10 матчів (один гол). Цього сезону провів п'ять матчів у турнірі дублерів за "Динамо". 15 травня 2006 року Есеола став найпершим афроукраїнцем у вітчизняних збірних — він вийшов на заміну в матчі Молдова — Україна (1:0, U-17). У 2006 році зіграв загалом у п'ятих матчах за юнацьку збірну, пізніше не залучали.

Найперспективнішим же вважається 16-річний форвард донецького "Металурга" та юнацької збірної України **Ясин Сулейман Хамід**. У першому ж матчі за збірну восьмого листопада 2008 року (проти молдованів) Ясин зробив дубль, провів-

ши на полі всього 20 хвилин. З того часу він забив за юнацьку команду України під керівництвом Олександра Лисенка три голи у 13 матчах. Непогано йдуть Ясинові справи й у клубному футболі. Зігравши 43 матчі (18 голів) у ДЮФЛ за УФК (Харків), Хамід восени 2008-го дебютував у турнірі дублерів за ФК "Харків". Улітку цього року він перейшов у донецький "Металург", в складі якого дебютував 15 серпня в матчі проти "Нафтовика". 26 вересня хлопець уже побував і в заявці прем'єр-ліги на матч проти "Кривбасу". Прем'єр-ліговий дебют в команді Костова для Хаміда ще попереду, а от у кубку за першу команду він встиг провести вже два матчі.

Тим часом у наймолодшій віковій категорії U-16 цього року грав **Фарід Сулейман**. Разом із збіркою під керівництвом Юрія Мороза цей 15-річний форвард зіграв на турнірі в Паланці. На міжнародному рівні Фарід відіграв поки два матчі, а от у ДЮФЛ встиг змінити вже три клуби: донецький "Металург", іллічівський "Моноліт" та харківський "Металіст". Юний нападник забив у 47 матчах 21 м'яч.

Ось вони, найперспективніші афроукраїнці. Хто знає, можливо, комусь із них і вдасться одягнути футболку національної збірної...

Артур ВАЛЕРКО.

Ясин Сулейман Хамід.

Олавале Фабунмі.

вихованців яковенківського "академкласу" — уродженця Харківщини **Алієва** і Мінська — **Милевського**.

Востаннє ми говорили про "нового українця" минулої осені, коли **Марко Девич** готувався дебютувати в збірній. Періодично розмови про натуралізацію точилися навколо Ринкона (хоч він і заграний за юнацьку збірну Бразилії), Брандау, Жадсона, Едмара.

АФРОУКРАЇНЦІ: вони вже в юнацьких збірних

Першим помітним афроукраїнцем у професійному футболі України став запоріжець **Віктор Мусонда**, який упродовж 1999-2005 років провів 101 матч і забив чотири м'ячі за "Мета-

Олайтанович грав на першість міста за "Атлет" і в ДЮФЛ — у складі "Відродженого" та "Арсенала". Інший "канонір" — Фарід Алі — провів за дубль уже п'ять матчів, виходячи на заміну.

Двоє афроукраїнців є в молодіжному складі київського "Динамо". 19-річний **Роланд Расель Білала** вперше зіграв за юнацьку збірну 30 серпня 2006 року, вийшовши на заміну в матчі U-17 Хорватія — Україна, який наші виграли з рахунком 4:0. З того часу й до січня 2007-го вихованець запорізького футболу встиг зіграти у п'ятих матчах за юнацьку збірну. На юнацькому тріумфальному для нас Євро цього року не грав. Почавши кар'єру в ДЮФЛ у запорізькому "Металурзі", Роланд з 2004 року гравець "Динамо". Загалом, в ДЮФЛ Білала забив 55 м'ячів у 84 матчах. 19 серп-

Адерінсола Хабіб Есеола.

СКАНВОРД № 319. ЧС-2010. АРГЕНТИНА

